

# ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

### ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Néptanítónak egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1.50. Egyes szám 10 kr.

Felölös szerkesztő:  
Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.  
Szerkesztőség: Csendes-utca, TOTH-féle ház.  
Kiadóhivatal: Csendes-utca, OLAH-féle ház.

### A kormánypárti főtás.

Igazi szegény főtás. Olyan keserves hangokat fúj, hogy szinte megcsik rajta az ember szíve. Csak az az egy baj, hogy furulyája nem igazi érzelem tolmácsa, hanem olyan fajta kesergés, mint azoké a vad poétáké, a kik minden áron világhírdalomban szenvednek.

Most azt nyöszörgi ez a furulya, hogy az ellenzék tisztességtelen ráfogással él, mikor azt állítja, hogy ha Zomborban nem győz a kormánypárt, akkor bukik a főispán. S ez olyan iszonytató egy rágalom, hogy már ennél borzasztóbb nem is képzelhető. Ez egy valóságos kolumbia, tiszteletlenség, melyért meg kellene haragudnia az ellenzéknek még az ellenzéknek is.

Három évvel ezelőtt ellenzék választott Zombor, de a főispánnak nem sikerült ezzel csak egy hajszálát is megörbíteni. Ebből tehát — így kesereg a kormánypárti fuvola — az következik, hogy ez évben sem buknek a főispán, ha nem győzne is a kormánypárt.

Azután meg így mutatja ki az ellenzék foga fehérét, midőn elszólja magát nyilván úgy vélvén helyesnek és méltányosnak az elbánást, egy-egy olyan közegével, a kinek valami terve meghiusult.

E szerint hát ha az ellenzék a kormányra jut elcsap minden főispánt, míhelyt az, az 5 hatalmi érdekében körömszakadtig nem basáskodnék.

Ilyen keserű hangnemből szól a kormánypárti főtás, keserves zokogása igazán megható volna, ha épen véletlenül mostanában nem foglalkoztatná a politikai világot Perzel Miklós baranyai és Pécs városi főispán esete . . .

Nincs ugyan arra szükség, hogy ilyen közeli példákkal bizonyítsuk állításainkat s vágjuk vissza azt a szót, hogy „tisztességtelen ráfogás.” Hiszen már Kemény Gábor is elzengte nyílt levelében, hogy Tisza Kálmánnak minden ember addig jó csak, a míg hatalmi érdekében szüksége van rá, azután pedig kifacsart csitromként elhajtja.

De ott van a szabadkai főispán esete is, a kit föladott egy ordító párt, melyről még azt is elmondták már, hogy nemzetellenes és ha nagyon találó más példát kívánna valaki, úgy akkor rámutatunk Zombor szab. kir. város jelenlegi országos képviselőjére és

volt főispánjára, arra az emberre, arra a tiszteltben megöszült államférfira, kiért a mérsékelt ellenzék ezuttal is kilép a választási jog sorompói elé.

Mártonfi Károly volt oly kitűnő egyéniség, legalább is, mint Sándor Béla és legalább is olyan jó hazafi volt, mint a jelenlegi főispán és mindazonáltal elejtette Tisza Kálmán, még pedig csupán azért, mert nem látta benne azt a szolgáló készséget és meghunyászkodást — melyet ő főispánjaitól megkövetel.

De azt mondhatná a mi jámbor furulyásunk, hogy azért nem a választások esélyei buktatták meg Mártonfit, hanem önzertes magaviselete.

Épen azért gondoskodott Tisza Kálmán arról is, hogy legyen ilyen példánk is. Perzel Miklós 20 éven át bizonyára legalább is olyan hazafisággal s olyan buzgósággal töltötte be főispáni állását, mint a miénk. De Tisza Kálmán 20 év alatti odaadó hűség és buzgóság sem imponál akkor, ha hatalmi érdekeinek kell áldozatot hozni. Perzel Miklós határozottan azért bukott el, mert Tisza Kálmán azt sugták fülébe, hogy Perzel nem tud olyan energikus (más szóval basáskodó) lenni, hogy minden áron kormánypárti képviselőket teremtse megjében.

A hatalmi érdekek mekövetelték, hogy az ősz államférfiut, ki 20 év óta szolgálta a hazát, mint főispán, s már 48-ban kitűnő politikai szereplésével, hivatalából kiebudalják, még csak azt sem mondva: köszönjük szépen.

Ilyen példák után szabad e valjon azt hinni, hogy Bácsmege főispánjának állása a választásoktól függ. Szabad-e azt hinnünk különösen akkor, midőn megyei főispánunk egyedüli és legfőbb érdeme, amaz odaadó hűségben rejlik, mellyel a megyei s városi közgyűlési teremben minden szabad mozgást csirájában elfojt.

A mióta ő vezeti megyénket és városunkat, a kormány által megparancsolt utakon, azóta sem a megyei, sem a városi közgyűlések nem bírnak semminemű érdekek, az alkotmányos érület teljesen kihál nincs kedve senkinek nézetét szabadon s nyíltan elmondani s nincs kedve önzertes embernek a megye szolgálatába lépni, míg ellenben az a megyei tisztviselő a ki már évek óta tölti be hivatasát, csak legrejtettebb magányában meri kimondani azt, a mit érez, attól félvén, hogy valamely spitzli legott besugja a főispánnak s akkor jaj neki.

Ilyen érdemek fejében valjon mi oka lenne jó Tisza Kálmánnak megtartani főispánunkat még akkor is, ha nem tud neki igen szavazatokat teremteni.

Nekünk abból édes kevés hasznunk volna, ha buknek, a minthogy édes kevés hasznunk van maradásából. A jelenlegi kormány uralkodása alatt nem várunk mi megfelelő megyei főispánt. Tehát nem irigység mondatja velünk azt, hogy a jelenlegi választási mozgalmak főispánra nézve a lenni, vagy nem lenni kérdését képezik. Ezt csak konstatáljuk annak illusztrálására, hogy mily mérvben és mily eszközökkel törekszik a kormánypárt megyénkben és városunkban az ellenzék tönkre silányítani. Ez jellemzi a korteskedés szilaj és szokatlan voltát, ez teszi érthetővé azt az erőszakoskodást, mellyel itt a kormánypárt magának híveket toborzott.

És ha ezen nagy létközületem vak hevében törvény s igazság lábbal tapodása mellett sikerül itt-ott chance-okat teremteni, sőt a mit nem igen hiszünk győzelmet aratni az ellenzéknek, vigasztalni fog bennünket, az a tudat, hogy itt oly rugók hozták mozgásba a szenvedélyeket, melyeket emberbaráti szempontból méltányolnunk kell.

Nem foglalkoztunk volna ezzel a némineműképen személyesnek látszó kérdéssel, ha a kormánypárti szegény főtás tele nem sirja hallgatóit azzal, hogy mi tisztességtelen ráfogás, rágalom, kolumbia et.c graeca hangoztatásával akarjuk a kormánypártot kisebbiteni.

Meg kellett nyugtatnunk az érzékeny kormánypárti kebleket, hogy ne hallgassanak arra a szerencsétlen pikulásra, mert hát fujni fujja, az de csak addig olyan keservesen, a míg azt hiszi, hogy van a ki megindul rajta, ellenben ha azt látná, hogy senkinek kincs kedve vele siránkozni, vagy nem pikulálna, vagy vigabb nótát fujna.

### A szabadelvű párt zaslóbontása Apatinban.

(Folytatás.)

Látván tehát a kormánypárt jelenlegi matadorjai, hogy még a 13 próbás mamekuk is idegenkednek jelöltjüktől emelőfoga minden lehető s törvénytelen eszközök mozgásba hoznak, hogy híveiket a biztos sikerről biztosítsák.

A kerületi szolgabíró ur a jelölt ural egy fogaton már kétszer beutazta a kerülethez tartozó községeket, s ott

Mos aztán Bercsi élé is forintos bor kerül, s hozzá még Pepike hozza; püspök kenyeret is hoz, meg egy szivart, is, s végtére maga is oda ül a fü mellé. — Istenem, mily szép is a világ!

Egy kis idő múlva eszébe jut Berezi barátunknak, hogy talán utána kellene néznie ezeknek is. Majd ad nekik szénát s ő maga is ott fogja elfogyasztani borát az istállóban. Kimegy tehát Pepike pedig utána viszi borát.

Zeng az azonban a parádés kocsi elgondolja magában: „Nézze meg az ember, ezek aztán jól csinálják!” — Látja ugyanis az ablakon át a napszámosokat, a kik az összesörpött havat a patakba szórják — akkor aztán magától elhordja.

Mivel pedig az ivószoba most kiállt, maga Zeng is felkel és kimegy. Végig botorkál az udvaron, hallja a lovak nyeretését, a patak csobogását, a malacok röfögését. A falon egy löszerszámót lát fűggen; az előtt megáll és szép csendesen megbánulja. Aztán tovább szimatol. A száura már fel van rakva a hatalmas hordó; megáll előtte és megcsenléli, hogy milyen erősen van a must kötelekkel a szánohoz kötve. Háába!

Jól meg van fekezve az ital mindig, ha hordóba rakják, s tetejébe még meg is kötözik: De ha az emberek közé kerül, bezug akkor racionizálanná válik. Csak hogy a Zeng nem erre gondol most. Más jár az eszében. Ovatosan körülnez, nincs a közelben senki sem. A farakás eltakarja a ház felöl. A parádés kocsi szelebből fénylő tolléks kerül napvilágra.

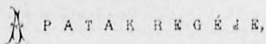
„Bertalan komán!” — beszél magában — ma nagyon is jól megy a dolgod; csuda volna, ha a musttal szerencsésen hazakerülnél. Durüre ború következik!” S a kis késél egy pár metszést tesz a köteleken.

Akkor aztán ovatosan tovaszurran. Nemsokára, valahol az istállóban megszólal valaki: „Teremtotte”, Már fogom is kellene tán?!” Nemsokára be is fognak.

„Hát Isten áldjon meg Berezi; Szerencsés utat!” szól Pepike. „A hordót pedig visszakapom,” kiált a csapláros a jármú után.

Bertalan azonban szánja előtt halad, szaván vezetve az ökröt. Ma igazán boldog embernek árái magát. Az nem busítja, hogy az út hegynek tart. Bizony, bizony, ha kalendárium csináló volna, a mai napot vörössel nyomtatná ki. Mert hogy a Pepike kedves, azt régóta tudta, de hogy olyan kedves tud

## A „Zombor és Vidéke“ tárczája.



### Mariskának.

Ez a kis patak e Tündérszép nefelejt!  
Nyájás völgy ölében, Eltem boldogsága!  
Vaj' miről regélhet Te vagy e világnak  
Oly susogva, szépen? Legszébbik virága!

Vaj' miért figyelnek Ha megcsokolhatnám  
A virágok rája? Csak egyszer is képed:  
Mért tetszik úgy nékik Od' adnám érte az  
Títkos süttögsa? . . . Örök üdvösséget! . . .

Kíváncsi vagy erre? S addig hitegette,  
Oh! akkor csitt! halga! Addig csalogatta,  
— Nézd a szép lepécskét! Mig első szüz ösökját  
Iten fekszik halva. . . A lepének adta!

Azért figyel úgy a Meglátta a méhe  
Virágok serege, Ezt a csalifaságot:  
Mért búz haláláról Megfedte babáját,  
Szól a játzi rege! A hűtlen virágot.

. . . Szerelmes volt nagyon Mert nagyon szeretted  
Ez a ledér lepke A méh is őtet:  
A parton serdülő Nem tartott kivüle  
Szende nefelejsbe. . . Még más szeretőket. . .

Rászállott naponként A nefelejs nagyon  
Bárony kebelre; Bánta hűtlenségét,  
Pajánul mosolygott S kérte a méhet, hogy  
Tiszta kék szemébe. Boosása meg vették

„Jól van — megbocsátok.” Kirántotta aztán  
— Mond búsan a méhe — Öldöklő fegyverét;  
De a lepke meghal — S ime, uramfia  
Esküszik az égre! . . . — Megölte a lepét. . .

Meglátta a patak Ezt a tragédiát:  
S most már tudja partján Valamennyi virág.  
Szabadka Gyula.

### A honnan Bertalan a mustot hozta.

— Alpisi történet. —  
R o s e g g e r u t á n : P. D.

Zeng az a parádés kocsi egy felfutt vörös bőr, kék zekében, a ki iszik mint a homo és szerelmes mint a házinyúl. Ezüstpénz van a zsebében, nehéz ezüst óraláncot hord és megvan az a vak hite, hogy minden lánynak szerelmesnek kell lennie ő belé. Egy pár lány meg is hallgatja megeztőtőzött szerelmi ömlengését legelőbb vágya mégis szalmasárga fűrtökre és nyári szepleskékre irányul, — és ime most ez a parasztkölyök utjába áll.

„Egy itézted a forintos borból!”, dörög Zeng a parádés kocsi, pobaráz az asztaihoz koppanva. Ő nem született almabort inni, ő csak a forintos bort szereti.

„Kati!” — szól ki a pinczérnő a konyhába — „légy oly jó, hoz a Zengnek egy itézted a forintos borból.”

Bejön a vén szotyogó házi sárkány, a keresmárosné nénye, és behozza a kívántat. A Pepike azonban a „parasztkölyök” oldalán marad, mintha odaszegezték volna. Végre belép maga a keresmáros is a szobába és a mustüzletet meg is kötik.  
„Hístedfél forintért kapod — szól a keresmáros — mert te vagy” — de a hordót vissza kapom.”  
„All az alka.”  
„No rakasd fel a szekérre. Te pedig igyál, a mit kívánsz, úgyis egybe megy.”

nyilvánosan kit szép szó és ígéretekkel, kit ijesztgetés és fenyegetésekkel jelölté részére megnyerni igyekezett.

A választási törvény 104. § a 100 ft, bírsággal vagy 20 napi fogsággal rendel megbünteti azt, a ki állami vagy közégi épületre valamely párt zászlóját kitűzni merészezi, — s a büntetés kiszabását rendőri utra a közigazgatási hatóságra, tehát itt nálunk a főszolgabíró urra bizza.

Jaj de a mi kerületi főszolgabíránk is érti ám a törvényt, — nem hiába volt egy évi jogász is. — (Azt állítják, hogy volt.)

Kitűzőt 0 Apatinban három állami épületre is a kortes zászlót, sőt O-Stapáron meg, — mert persze ott nagyon is rosszul áll számlája, kitűzött azt a község házára, gondolván, hogy maga magát csak nem tartozik megbüntetni. Hogy pedig e zászló kitűzéseket csak is a főszolgabíró ur tényeinek kell nyilvánítanunk megerősíti állításunkat ama körülmény, 1-ször hogy ugyancsak a választási törvény 104. §-ának végbekezdése ezeket rendeli: „A tiltott helyre tűzött zászlót az előjárás elváltatóni köteles, — mit ez nem teljesített, — s mert 2-ször a zászlókat nem csak e helyekre, de mindenhol a szolgabíró ur küldötte szét.

Mellegleg legyen még felmelve, hogy a távirtdai oszlopokon és eper fákban is, ha van szavazó polgár háza vele szemben, vagy ha nincs, — akár ellenzéki, akár kormánypárti ez, — ott lengnek a választási törvény örökösége alatt a hivatalos hatalom által oda szegzett zászlók.

A jelölt ur egy dugszagad embernek a fia névén, azt hinné az ember, hogy ebben a szűk világban majd ezzel fog imponálni s híveket toborozni.

Ámde jelölt ur nem oly familiából származik, hogy egy nem biztos gesztre reszkirozzon, s nagy számítással csak is a mult ében bőven termelt trettplátzer borát vesztegeti s a baarest a kortes uraknak nem igen eresztéki.

A főszolgabíró ur azonban gondoskodott arról is, hogy jelölt urnak a kedvét el ne vegye netáni előleges kiadásokkal, — s azért a korteseket s zászlókat, — és a központi rendeleteket a kerületbe a szegény községi ordonánosz kénytelen hurcolni, — mert hiszen annak fuvarját a község egész évre kifizeti ugy is.

Aldja is az ordonancos a képviselő urat s szerencséje hogy szavazata nincsen.

Hogy a kerületbeli jegyzők községekben tölük telhetőt elkövetnek, miszerint a szavazók a kormánypártúra terítéséks szükségleten felemlitenem, ezt tudja mindenki, de amit Apatin község nagykorúsottsága daczára kiskorú jegyzője elkövet, arra kell választ csak a választási törvény 100 illetve 101. §§-aiban találunk.

Nem elég, hogy naponként 25—30 embert a mezei munkájától elvon és szigorú meg hagyás mellett kisbírák é határorók által a község házára berendel s ott árvtári és egyéb községbeni érdekeltségeik miatt egész napot át őket praepereálja, — hanem maga is házról-házra jára, a jegyzetek egész listáját hordja magával, melyen az egyes lakosok árvaszéki, — illetéki ügyi vagy egyéb peres ügyek ha jai nyilvánartvárák, — s ezeknek kedvező eldöntését szavazatuk hozzá leendő adásától teszi függővé.

Ha pedig már épen olyanhoz kerül, kinek semmi ügye s baja sincsen vagy az a jegyző mindentudóság naplójából hiányzik, akkor aztán kilitásba helyezve az illető vagy annak fia illetve veje részére a jelölt urnál egy ispán vagy egy grosicsár állás.

S mindezen örökösödése daczára az ellenzék megállja helyét s a kormánypárti veresége nagyobb lesz mint volt 3 évvel ezeltől. — Szent meggyőződéssel állithatom tehát, hogy ezen urak, midőn hivatalos állásuk és hatalmukkal visszafelve ekképpen terrorizálják a szavazó polgárokat, — e tettük által a józan polgárok előtt még inkább gyűlöletesekké teszik magukat s így az ellenzék zászlóját csak biztosabb győzelemre segítik. — a mint ezt egy tekintélyes kormánypárti uri ember is kinyilvánította, — kijelentjük meg ezuttal s vegyéki tudomásul is az illető hivatalnok urak, hogy a győzelem elérte után is a fenytőt bírsággal fogunk velük leszámolni.

Tisztelettel \* \* \*

## Az az országos baj.

Élünk és népes gyűlés folyt le ma — Apr. 18-án — Kulán a „Zöldkert”-kávéházi helyiségében. A kulai adóhivatalhoz tartozó községek kereskedői és iparosai jöttek itt össze, hogy a tervezett adókvótás ellen, mely a mult évit — különösen a kereskedőknél — 3—5-szörösen meghaladja, — jogorvoslatát keresen és ennek módjait megállapítsa.

A módjait megállapítsa — kik mintegy százan lehetnek, — Strasser Jakab, kulai kereskedő údvoltos, mint a kitől a köznyelvis eszméje kiindult és a ki azt össze is hvta. Beszédéből, mely általános tetésében és zajos előjzenésben részesült, a következőket idézzük: — „Mint már fölhiavunkban a kereskedők s a kereskedő-ostály mai napság oly súlyos anyagi körülmények és viszonyok között teng, hogy már létezéscről is alig lehet szólni. Évről-évre jobban észrevehető és érezhető is, mert súlyosan nehezedik vállainkra, a pangás, mely egy a kereskedelem, mint a készpár terén mutatkozik. És ez a baj nem helyi vagy vidéki, hanem általános, és így országos baj. A ki látja a k a r j a, láthatja, mint szegényedik napról-napra a megyénk, ez az egykor olyan fölmelegszalt Bácska, a tejjel-mézsel folyó Kanabán lakosága; mint nyög mindenki a különböző és változatosabbál-változatosabb terhek alatt; mint küzd az emberekben az ünfentartási ösztön a becstel és kötelességérzetével, mert meg akarja adni a királynak, a mi a királyé; az lstennek, a mi az istené, embertársainak, a mi embertársai és családjának — önmagának, a mi ezeket illeti.

Van tehát rajtunk elég teher; mindenki láthatja, a ki a k a r j a, csak épen az adófelgyűlés nem látja, mert nem akarja és ma is csak azt a zsinórmentéket használja, a mit hajdan, azokban az aranyidőkben, mikor még az üzletembernek is aranyidő voltak, mert onnan maradt reánk az az aranyos közmondás is, de a mely ma már csak mint satyra hangzik füleinkbe, hogy: „minden mesterségnek arany a feneké!”

Be fogják tehát látni ti, uraim, hogy nekünk kötelességünk a tervezett adófelvétel ellen, mely vagy tudatlanságból — azaz a helyi mai viszonyok nem ismerő tudatlanságból — vagy szándékos rosszakaraból történt, állást foglalni el és azt annál is inkább kötelességünk tenni, mert mi magunkra vagyunk utalva, mert — mint a tapasztalás bizonyítja — a legtöbb községi előjáróságnak nincs annyi erkölcsi bátorsága, hogy ilyenkor pártunkra kelne. Csak épen a minap tapasztaltam, azaz történt meg velem is, hogy midőn egyik községi bíróság közeg előtt a rám kivetett adófelvételre csodálkozásomnak adtam kifejezést, azt a feleletet kaptam, hogy: „Hát miből fedezük a 22 millió deficitet?” Mintha ezen közeg hivatal lenne Magyarország pénzügyi nyomoráról gondoskodni és egészségi állapotát helyreállítani!

Hogy kis jókarat — és egy kis tárgyilagosság vagyis részrehajlatlanság mellett olyan tervezetnek, mint a milyen Kulán is meg született, napvilágot sem szabad lett volna látni! Míg egyeseknek adója pár százlékkel emellett, vagy épen a tavalyi szerint maradt, addig egyeseknek — a kik pedig épen olyan uttelkek bírnak sőt tán üzleti összeköttetésekkel sokkal kisebb kiterjedésűek — adójuk 3—500% el emellett.

Szóval ti, uraim a jelen évi adókvótás tervezet minden szánából kilitásk a lólab, vagyis hogy abban többé kevésbé a részrehajlás játszott a főszerepet, de nem az igazságosság és részrehajlatlanság.

Igaz, ti, uraim, hogy ez a tervezet még nem kivetett adó, de ez a körülmény nem változtat a dolgon, mert már maga a tervezet fölmelel is „Intőke” — akar lenni számunkra, nehogy arra a gondolatra jöjjünk, hogy a mult ében fizetett adónkból valamit lealkudjunk. Mi mindnyájan tudjuk, az állambiztatás a polgárok fölfelelő fedezetek, tehát az államfenntartás az adókvótásen nyugyik és mi mindnyájan készek vagyunk adót fizetni sőt szivesen fizetnénk sok adót is, ha ez anyagi körülményeink, azaz a kereskedelem virágzó állapota megengedné; de ha azt látjuk, hogy a kereskedelem pang, napról-napra rosszabb fordulatot vesz, úgy hogy alig mulik el nap, melyen egy kereskedő vagy iparos tönkre nem megy, a szerint a mily nagy a verseny nagyobb-nagyobb tért hódít meg, akkor nem veheti tőlünk senki rossz néven, ha felszólalunk és azt mondjuk, hogy: „Sok! — Nem lehet tovább!”

Mindenek körülményekkel szemben azok az urak, kik a zöld asztal körül ülnek és a világot rózsás szemüvegén keresz-

tül nézik, mert magukról nem kell gondoskodniok (hisz gondoskodik róla az adókvótás polgár!) vakok.

Uraim! mi kereskedők igen gyakran tapasztalhatjuk az életben, hogy a legalsóbbrendű, falusi, díjtalan „irok-gyakornok-jelölt” többnek tartja magát, mint a legtekintélyesebb kereskedő, és hogy az ilyen „urak” nézete szerint a kereskedő nem egyéb, mint maga a megtestesült álnokság, hamisság, ravaszság, csalárság és becstelenség; csodálhatjuk e tehát, ha ez a ragályos betegség fölfelel is terjed és kinyomatát az előirányozott adókvótásben is fölálaljuk?! — De hát vigasztaljon bennünket az a tudat, hogy vannak foglalkozások, melyek szintén a III. oszt. keresetből rovátába tartoznak, és még sincsenek úgy megterhelve, mint mi. Igen, mert azok az úgynevezett „haute volé”-tagjai között foglalnak helyet; jelszavuk pedig: „Noli me tangere!” a kiket hát szörnűl veszedelmes lenne megterhelni, mert kiáltoznak és harapnak! Mi lenne azért, ha ezeket is úgy megterhelnék, mint a kereskedőket és fölmelelnék: „Wau, wau!” hangjukat!?

Nem csodálkozhatik tehát ti, uraim, senki azon az elke-elkeseredésben, mely közöttünk uralg, és annak kifolyásán, mely arra ösztönöz bennünket, hogy mindent megagradjunk, a mi utunkba esik, minden módot felhasználjunk, mely arra kínálkozik, hogy általa a törvényes kereteken belül anyagi helyzetünk javítását és elnyomatásunk alóli felszabadulását elérhassuk...

Ezek után indítványait teszi meg, melyek, minthogy a közgyűlés napirendjéről képezik és itt tárgyalatnak, mert a közgyűlés lefolyására szorítkoznak.

Előnkke egyhangulag Delhaes Rigaud újverbázi takarékpénztári könyvelő választott meg, a jegyzőkönyv vezetésére pedig Krausz Bernát kulai izr. tanító kerétezt.

Előnk ezután megajítja a gyűlést, fölkéri a jelenlevőket, hogy a napirendhez tárgyilagosan és higgadtan szólnanak.

Strasser Jakab erre azt indítványozza: dolgoztassék ki egy a helyi viszonyokat híven visszatűkröz emlékirat egy e célra válszandó 5-ös bizottság által; azután terjesztessék fel ezen memorandum a nm. pénzügyminiszter urhoz egy e célra válszandó másik bizottság által, melyben a kula-vidéki községek kereskedői és iparosai is képviselve legyenek; végül válszassassék még egy bizottság, mely tekintetes Schick Mátya, helybeli főszolgabíró urnál, mint az adókvótás bizottság elnökéi tisztelgjen és öt felkérje, hogy pártfogását ja kula-vidéki kereskedők és iparosok jogos kérelmétől ne vonja meg, hanem érdekében annak idején befolyását vesse latba.

Ezen indítványok egyhangulag el is fogadtattak azon különbséggel, hogy az említett emlékirat Zomborban főispán ó méltóságához fog benyújtani, mely emlékiratban ó méltósága ez ügy érdekében a további lépések megtételére kerétek.

Az emlékirat szerkesztése végett kiküldött 5-ös bizottságba megválszattak: Strasser Jakab, Braun Henrik, Vighart Ede, Freund Sándor és Knefely Nándor.

A főispánhoz küldendő bizottságba megválszattak: Vighart Ede, Strasser Jakab és Braun Henrik (Kula), Krenauer Emil, Seidel György és Zweity N. (Verbász), Schneider Vilmos és Löbl Károly (Torzsa), Fuchs Vilmos, Kniezel Jakab és Welker Fülöp (Cservenka), Krizshaber Adolf és Stern Dórá (Hegyecs), Ettinger József, Stern Mór és Bodrog Mór (Tópolya), Krizshaber Ignác (Baiza), Simon Ádám (Kis-Kér), Csizmár János (Keresztur), Kohn Lázár (Feketehegy), Giskan Adolf és Bróder Gyula (Pivnicza), Mila József (Veprovács), Guszmann József és Hermann László (Kuczura), Schaffer D. L. (Szeghegy).

A küldöttség vezetőjévé általános fölkiáltás folytán Racz György ur, helybeli földbírtokos fog fölkeríteni.

Az időre nézve f. hó 27-ére lett a tisztelgés napjánl kitűzve.

Végül Schick Mátya főszolgabíró urnál leendő tisztelgésre vonatkozólag határozatot, hogy miután a főszolgabíró ur a gyűlés idejében hivatalától távol volt és így az indítványozott azonnali testületi tisztelgés kivehető nem volt, fölkerétek Freund Sándor ur egy a helybeli kereskedőkből és iparosokból megalakítandó küldöttség élén a legjobb alkalmat felhasználni és tek, Schick Mátya főszolgabíró urnál az ügy érdekében tisztelgjen.

E tisztelgés tegnap — 20-án — egy 10 tagu bizottsággal meg is történt és a főszolgabíró ur részéről a legzevélyesebben fogadtattak. A bizottság vezetőjének Freund Sándor urnak be-

lenni, azt sohase hitte volna. Miazondánál nagyon meredeknek találja az utat: ha nem volna oly pompás szánút, ez a két ökor aligha húzná fel a mustot. Hogy azonban a fehérnép szegénylős az igen természettedolog. De a nagykorosmárosnál mégse vehett volna ilyen mustot.

A ki ezt a lányt elveszi annak nagyon jó izlése lesz! Azután majdszak akkor mondja meg otthon, hogy honnan hozta ha látja hogy izlik. El is megyek hozzá többször is, tudom íteme nem. Gyűtte tarka! Tudom hogy izadunk. Ha megdondolta az ember, hogy a mennyi jó kedvet hord fel ebben a hordóban. Különbem magam is becsiptem ma egy kissé. Sohase gondoltam volna, hogy az ember oly merész is lehet. Csak hogy lát a Pe-pike adta rá az alkalmat. No most meg egy zseróti, hop, aztán majd csak fölérünk a tetőre. Bizony Isten! Elvonnai a Pepikét ez volna csak valami!

Ilyenformán szövédték Bertalan gondolatai, midőn egyszerre csak meglátja, hogy a hordórol egyik kétél már valahogyan leoldott; és íme már a második is enged. Teremtettem! A hordó letelés oszszik! Még ezt elgondolja Bercezi de mire odagugrik, hogy fentartja, már akkor a hordó lecsuszott a szánról. Egy pillanatra ugyszéki, mintha a lóban vesztet maradna, csak lomán mozog, de csakhamar megdondolja, hogy lenn még csak jobb, mint itt fenn, s a lejtős hó mezőn megkezdí futását.

Előbb nehézesen, azután vigan ténözelve ugrálya gurul lefele, nagy árkokat ugrik át, mindig vadabb és sziljabbná ténöz jár, hogy a hó egész fellegét jár körülötte, s mikor a szirtre ér, a mely alatt a völgyi kormesma rejtőzik, a vén vastag hordó a levegőben hosszú ívet írva le bukik a mélybe.

Bercezi pedig sóbálványá merelve nézett a hordó után. Mikor aztán végleg eltűnt szeméi elől, egyet fityfutev unnepepégyesen, kijelentette, hogy: „No most oda a must!” Az ökrök pedig megézve a szán könnyűségét, vigan vontatták tova a járművet. „Most már tudom, hogy mennek!” Szól elkezeredetten a fiú s jól megcsapkodja a szegény párákat.

Csak némi gondolkodás után érte utól ökreit, a melyek természetesen minden gondolkodás nélkül haladtak. „Mi használunk ha itt maradtunk úgy mond a hordó már most nem gurul fel

a béremből pedig úgy is oda van egy csomó. Legjobb lesz bátran hazamenni s az igazat elmondani.”

Edes apám nem volt rossz ember. Mikor megtudta hogy mi történt, azt mondta, hogy: „Nem tesz semmit; ha mustunk nincs vizet iszunk.” A mi kétségkívül oly jelszós módos, hogy a bőlecek aranymondása közé méltán feljegyezhető lett volna.

„Nem tudom, mi történtet,” szólt az nap este a völgyi kormesáros cseléje. „Ma mintha megveszték volna a dzsinaink.”

Es mikor a kormesáros lámpával kezében utánanézett a dolognak s a malacokat saját szemével vigan tánczóli látta, hogy mint ugrálnak egymás hátán keresztül, hogy megfogvesse-dett szemükkel mint piolgnek egymásra, és mikor a levegőben megézerte a must szagát, mely meggyőződéssel szólt: „A manó vigyen el, ha ezek a dzsinók nincsenek berugva!”

Hasonló nyilatkozatra lön aznap este egy más valaki is ragadtatva.

Zeng parádés kocsis mikor látta, hogy a kormesáros semmiféle szörökötözöt tarráság nem verődik össze, megittatta lovait a kútnál, (a tártosok nagyon mohon ittak) befogott és utnak indult. Mikor a völgyi úton csendesen haladt a kocsjá, Zeng mint a ki legjobban végezte a dolgát, végig nyugtázott szekerében, azorrára borította kalapját, betakarozdott, — így ni kemény ugyan az ügy de ha más nincs elég jó.

„Gyűt te farkó!”

A farkó meg a sárka na kétszer se mondatták maguknak a biztatást; virgoncz léptekkel ágétek, közbe egyet nyertettek is, és olyformán emelgettek fejüket mintha megakarták volna harapni egymást.

„Mi az ördög lelte ezeket a döögöket!” kiáltja Zeng atyafi és az ostorral ugyancsak odasós a hátukra Zsupsz, föl-egyesedett erre a farkó, hátán lábain olymóvenen áll akár mint bakakaplár, — a pajtása utána csinálja a trófat, — egy ostar-csapás — és a lovak tovarohannak. Zengnek alig van ideje legrnani a kocsirol, és mikor később odakönn a réten viszont látja búszke járművét annak már csak romjait találja a lovak pedig szabadon főszálnak a patak partján.

(Vége)

szélére főszolgabíró ur megígérte, hogy a törvényes kereten belül mindent meg fog tenni az ügy érdekében, ami csak hatáskörében áll.

Hátra van most még a főispánnál leendő tisztelgés és memorandum átadás, a mi — tekintve, hogy a kifutott időben — 27 én — megyei közgyűlés lesz — egy nappal előbb, tehát 26-án (kedden) fog megtörténi.

Adig vélemény-nyilvánítástól tartózkodunk és csak a megtörtént lépések száraz leírására szorítkozunk. Vajha siker koronázna kereskedőink humanus törekvéseit!

Kulán, 1887. ápr. 21.

Krausz Bernát.

### Bajmoki bajok.

A bajmoki községi jegyző, Rédei Lajos rég üzött törvényszerűségeinek, önkénykedéseinek megtorlására nagy mozgalom indult meg a községben.

Fegyelmi vizsgálatot s ennek alapján elmozdítását kérelmező bizottság választatott közkarattal, a mely jelenleg a kérvény megokolásához adatokat, írásbeli tanuvalmásokat gyűjt.

E sorok írója idő előttinek véli nyilatkozni az eddig begyűlt valomások alapján: mert ha ezeket olvasta is, nem tudja mik lesznek a jegyző ellenmegjegyzései.

Egy azonban már most előre konstatalható. Tekintve az elégtelenség minden várakozást felülmúló nagy tömegét, tekintve jó néhány tagadhatatlan — mert közmondásu — ténynek minden körülmények közt fennmaradó nagy jelentőségét: a jegyző állása tarthatatlanná lett.

Ó ugyan protokollorokra hivatkozni, — de bizony mondom: hiába. — Mert a kinek módja lenne őt ideig — óráig megvédelmezni, az az itt megosztott üzemeket befolyásával nem a k a r j a eltakarni.

Protokollára sokkal többször hivatkozott, semhogy ne tudók kit akar Rédei jegyző olyanul feltüntetni.

E sorok írójának szerencséje volt azon befolyásu egyén személyes hajlandóságát tapasztalni, e sorok írója ismeri őt — s éppen mert ismeri, egész bizonyossággal állíthatja, hogy tán eddig jóindulattal volt is Rédei jegyző iránt, informáltván majd az utóbbiak üzemleiről, leveszi róla kezét. — Ezen informálás soká kéni nem fog.

Állítólag van még egy másik nagy ur is. Amannak hivatalbeli elődje.

Nem tudom.

De azt az egyet tudom: az elégtelenség s hozzáteszem: a joggal elégtelenség minden törvényes lépést megtesznek, a legelső fórumig elmennek igaz ügyükben; noha, meg vagyok győződve, az első fórumnál tovább menni nem is lesz szükség e s.

S azt is tudom: hogy az elkövetett nyílt törvénytelenségek, a jogaikban sértett polgárok száma oly nagy; az elkeseredettség oly magas fokra hágott; az ügy élére oly tevékeny és buzgó férfiak léptek: hogy a község sulyos baja hovatamabb nem orvosoltatik, az úgy a megye határain túl kiterjedő hullámokat fog felsapanni, melyek nem egy helyütt — első sorban itt a környéken — az országos politika hullámjait is más irányba terejlhetik s a vizet a legszélőbb elemek malmára hajtják.

Careant consules . . .

Rogierus mester.

### Megyei s helyi hírek.

**Személyi hírek.** Gróf Apponyi Albert, a mérsékeltellenzék vezére tegnap városunkba érkezett. Az állomásnál Szemő István és Szemő Gyula urak fogadták, a kikkel aztán Szemő István urnak, mint a megyei ellenzék elnöknek lakására szállott. — Ritterfeldi Károly Károly tábornok, a szedegi gyalogdandár parancsnoka a ma délutáni vonattal városunkba érkezik, hogy holnap, azaz hétfőn a népfőlközi tisztai tanfolyam résztvevőit fölött szemlét tartson.

**Bende Imre** besztercebányai püspök fölszentelést S. m. or János herceg primás e hó 24-én Esztergomban fogja teljesíteni; a szent funkcióban mint kon-konsekátorok dr. D. u. l. a n s z k y Nándor pécsi püspök és dr. P. a l á s t h y Pál fölszentelt püspök s esztergomi apát-kanonok fognak részt venni.

**Kifutótelés.** Ó Felsége Grossinger Károly újvidéki polgárnak a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz-József-rend lovag keresztjét adományozta.

**Halálozás.** Szakácsy Ferencz, megyei árvaszéki alpenztárnok tegnap hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogultnak neje két év előtt hunyt el és így most 5 árva gyermek siratja a szeretett atya halálát. Az elhunytban a megyei tisztikar egyik szorgalmas tagját veszté el. Temetés — mint halljuk — ma lesz. — Legyen az élte delén elhunytak könnyű a föld!

**Közönetnyilvánítás.** A legragyobb köszönetemet és hálaamat fejezem ki dr. Donoszlóvi Vilmos zombori orvosnak, a ki buzgóssal ideig tartó, kímélő szembajzástól, ügyes operatívól gyorsan megszabadított. — Széke Pál, bezdalmi lakos.

**Főispán proscriptió.** A hogy a legvalószínűbban speiczi-rendszert Tisza uralkodása alatt mennyei virágzik, nem utolsó módon illusztrálja ezt főispánunk amaz intézkedése, hogy tegnap reggel, gróf Apponyi Albert megérkezése előtt a bajai ut sarkára rendőri gárdájának két kiváló tagját állította, a kik aztán a vett ukáznak megfelelően nem is kéték a vasuti pályához felé haladó minden egyes embernek nevé följegyezni, hogy azután a főmádarinnak kéleköppen referálhassanak. Kiviláglik különben ez eljárásból az is, hogy mily nagy szellemi töké rejlik rendőrségünk személyzetében. Ezek a zseniális urak ugyanis kitűnő logikával kiistították minden arjáróról — leltélegyen bár — a legártatlanabb sétálós — arraj Apponyi Albert gróf fogadására indultak. Ily eléslátás mellett aztán nem csodálkozunk azon, ha rendőrségünk Tyósiszt Lászlót még mindig keresi, de meg nem találja. Mért? Mert rüdnök muszáj lönyni!

Választási mozgalmak a hódásági kerületben. A szomszéd „officinosus” a hódásági választó kerület egynehány községéből értesítettet kormányparti értekezletekről és Vojnicá latván jellemezte, és mindezeket oly zamatos illusztrációkkal, hogy jeltől urak öszefolyhat a nyál a szájakban. Különösen a rácz-militiás tudósító rótt tett leginkább ki magán. Ez nem kevesebbet mint 200 kormányparti választólátót együtt a rácz-militiás helyi értekezletben. Nem is sok — papírosan. Mert bizony csak ott képviselhetünk Militiáról 200 „liberális” választót. És így papírosan azután máshelyeken még talán többit is találunk a kik aláírták a jegyző urak gyűjtő ivoti dr. Vojnicá latván javára. És ez úgy látszik a legújabb kortes fogás. Rézben biztos. Ez idő szerint ha egy választónak egy ügye van — most pedig sok akad — elintézendő a községében, előbb a nyakába szózzák az aláírási ivot, melynek fején körülbelül az van, hogy az alulírottak kötelezik magukat a bekövetkezendő választás alkalmával a kormányparti jelöltjére Vojnicá latván szavaival avagy a választástól teljesen elmaradni. Tessék, már én arra az időre sem emlékszem, hogy mikor voltak a jegyző urak és más hivatalos közegek — még a kisliró is — ily leereszkedő és nyájaskas a nép irányában mint ez időtáj. Egét és földet úgy mir nix, dir nix, igérnek oda, mintha ez a két égitest csak úgy az árvek cussájából potyognának ki. Átiratások, szerződések, adó iránt felebbezések is már rég nem intézettek olyan gyorsan el mint most. Még a királyi közigyelő urak is mintha egyszerre szorgalmasabbak lettek volna a hagyatékot tárgyalásánál. És hogy viselik magukat mindezekkel szemben a választók? Aláírják az ivot, elintéztetik ügyeiket, sőt mi természetesen, megengedik azt is, hogy őket kormánypartinak nevezzék mindaddig, míg az ellenzék nem szervezkedik. Hanem azután, tessék majd akkor olvasni össze a jegyző uraknak a nyáját, és biztosítom már előre, hogy a minimura olvadott majd össze. Mert a ki csak ismeri földmivészeinket — különösen a németeket — tudni fogja, hogy ezek már előrehaladottságuknál fogva a jelenlegi kormányval és ennek politikájával elégtelenekek. Jobb része eme német választóknak kijázonodott már az igéreték és hízlegelések mámorából, és ezzel kapcsolatban megsokalta már a jelenleg uralkodó corruptiót és beteg financ-politikat. És ha a kényszer nyomása alatt aláírja a gyűjtő ivot, azt hiszik az urak, hogy azért ha eljön az idő nem lesznek ezek elég erősek — meggyőződésükbe hiven aláírásuk ellenére a nélkül, hogy renegátannak lesznek nevezhetők. És bizony a folyó 14-én Hódásághon tartott pártértekezlet sem volt igen alkalmas a kedélyekre előnyösen hatni. És e tekintetben ugyan egy kissé sokat is mond a „szomszéd” hódásági tudósítója. Mert ha szószorosan vesszük, nem is volt ott tulajdonképpen értekezlet. Legfeljebb egy tisztességes — ha benne ilyen — kortes nap. Nemcsak hogy a választások már néhány kiváló mamelukból megejtettek, de tulbuzogásukban elég loyálisok voltak már előre elkészíteni az egész jegyzőkönyvet, elannyira, hogy indítvány tételről szó sem lehetett. Azért maradt mégis mivel főzni le az ayaít. A jelölt dr. Vojnicá latvánért küldendő deputatiónól ugyanis minden községből két-két földmivészt választottak élükre föl. Deim urat állítva, mint a küldöttség szónokát. Így hát jutott mégis egy némely jóhiszemű balnekek egy kis tisztás. A mi pedig a jelenvolt „választók” számát illeti, hát talán ajánlatos lett volna a tudósító urnak félre tenni a nagyított üveget, ughyszem miszerint less szintén tudomása róla, hogy az a 80 laltiyi polgár — kik szerény véleményem szerint a jó pálinka reményében jöttek — nem mind választó. — Az ellenzék körében az a hir terjedt el, hogy a hódásági kerületben Lelbach Károly tekintélyes cservenkai nagybirtochos fog fellépni ellenzék programmal. Ez esetben kár lesz a kormánypartinak az időt vesztgetni, hát még a pénzt. — Egy választó.

**Athelyezés.** Traupman Endre, kir, mérnök, Miskolczról a zombori államépítészeti hivatalhoz helyeztetett át.

**Előmnunklati engedély.** A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter Junker Károly, Risz Ferencz és Visnovsky Sándor mérnökök, molhácsi lakosoknak, a m. kir. államasutak zombori állomásától az apatini Dunapartjé vezetendő helyi érdekű vasutvonlára, az előmnunklati engedélyt egy évre megadta.

**A zombori állami főgymnasium ifjusága, segélyegylete javára.** f. hó 27-én, azaz szerdán a szinhaltsban hangversenyt rendez, melynek műsorát már lapunk múlt számbán közöltük. — Helyárak: Proscenium páholy 4 frt; páholy 3 frt 50 kr, földszinti ülőhely és erkélyeké 80 kr; földszinti állóhely, a gymnasiumi ifjuság számára fenntartatva 30 kr; erkély állóhely 40 kr; karzati ülőhely 30 kr; karzati állóhely 20 kr. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók Falcione Gyula ur kereskedésben és este a pénztárnál.

**A spieleker.** Lapunk egy alkalommal már felszólalt a városunkban garázdálkodó kártyajátékosok ellen, de a rendőrség ezen i p a r á g a t nem kísérí kelő s megérdemelt figyelemmel. Az iskola-utczában egyedül levő kis koreszmban folytonosan kártyáznak a jó madarak (mindannyian ismeretes firmák) s ujjában az oza be-bejáró vendégeknek hol a kabátját, hol az esernyőjét avagy botját elemelik. — Nagyon ajánljuk ezen bajnok mielőbb való orvoslást.

**Hymen.** Mály László, kulai gyógyszerész eljegyezte Tanovszky Hermina kislányt, Tanovszky Sándor filipovai nőtől kedves és művelt leányát.

**Popovits Döme** a szerbek költője mint örömmel értesültünk betegségeitől teljesen felgyógyulva a legjobb egészségnek örvend.

**Palýázat.** Az Újvidéki szab. kir. városi tlvatoságnál alkapitányi állásra, a topoljai kir. járásbírósnágnál aljegyzői állomásra.

**Táncziskola.** Landau Lázár helyben előnyösen ismert tánczitanító f. hó 24-én azaz ma a „Vadászkürt”-ben megnyitja táncziskolát, az Ajánljuk a tánczóly ifjuság pártfogásába.

**Körözött kereskedő.** A zombori törvényszék elrendelte Ernst Emánuel sikkasztással vádolt temesvári kereskedő országos körözését.

**Teljes ülés a kurián.** F. hó 19-én délelőtt a kir. kuria polgári szakszállya Szabó Miklós elnöklete alatt teljes ülést tartott, mely alkalommal a következőkét döntvényt hozta. Amá vitás elvi kérdésre, hogy „visszaszántandó-e az 1881. évi LX. tv. e. 119 §-a a rendelkezésének ellenére a tárgyalás után azonnal meg nem hozott, ki nem hirdettet, hanem késébesített végzéseket ellen három napon tal, de nyolcs napon belől benyújtott fölfolyamodás?” a teljes ülés úgy határozott, hogy nem utasítandó vissza. A másik kérdésre, „bekebelezett adóssággal terhelt ingatlan bevéje az adóssávési szerződésben kötelezett veltelár-részeletek fizetését mindenkor jogosan és feltétlenül megadhatja-e amaz oknál fogva, mert a fölébbezett terhek az eladási terhek, az eladási szerződés kelte után az eladó által nem töröltettek?” A kuria döntvénye az úgy hangzik, ha a szerződés ellenzéköt nem tartalmaz, megtagadhatja.

Uj fohernemü és ruhatisztító intézet Zomburban. Tiszt. alólírott bátorokom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Budapestén egy első rangú fohernemü és ruha tisztító üzletben hosszabb időn át alkalmazva voltam, és ott szerzett gyakorlataim alapján itt Zomburban fohernemü és ruha tisztító intézetet nyitottam. Elfogadok feldisztés és tisztítás czéljából minden e szakmába vágó munkát n. m. női és férfi ingeket, corzeteket, alsó és felső szoknyákat, továbbá minden színbelen nöl ruhákat, szóval teljes a legfinomabb minőségben, ágyuhuzatokat, abroszokat, asztalkendőket, esemege kendőket, kávészabrokat, damaszt asztalterítőket, zsebkendőket, törülközőket, csipke és moll függönyöket, mindenféle legfinomabb csipkéket, férfi mosó öltönyöket és alyom keztyűket stb. Midőn a nagy érdemű közönség becses figyelmét ajánlanám magamat ügykezni fogok a legodosabb bánásmódot, valamint pontos visszaszállgatás által a p. é. k. fokozott igényeit is kielégíteni. Zomburban 1887 évi ápril hó 20-án kiváló tisztelettel úv. Partics Manóné, Szántai út 206 sz. a Vavra-féle házban.

E lap nyomdájában egy jó házból való fu, ki 1-2 gymnasiumot végzett, azonnal TANONCZUL felvételt.

### NOVELLATÁR.

Szív és — pénz.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —

Írta: Krausz Bernát.

(Folytatás.)

Itt révpártot Ándor nem talál. Átadá tehát magát a véletlennek, a vak szerencsének, a hova az vezetni fogja, oda jut és a hova az vetni fogja, ott fogja szerencséjét vagy szerencsétlenségét megalapítani.

Ilyen helyzetben érte el Andor G . . . . t. a hol szerető anyai karok és pártfogói kézszorítások fogadták.

Minden udvarias bevezetés nélkül a beszédet hazahivatásának okára és czéljára terelték. Ez késő éjjeli tartott.

Ez után a pártfogó — nevezük őt Andorral együtt Sándor bácsinak — szívélyes kézszorításokkal elvált a kis társaságtól és azon igérettel, hogy reggeli 4 órára aajtjuk előtt fog állani a kocsival, lakására tért.

Azon időben, midőn Andor a két levelet kapta, melyeknek tartalmát már mi is ismerjük, G . . . . ról még egy másik levél is érkezett Cs . . . . re. A köhésselő levélhordó azt Fenyves Károly ügyvéd urnak kézbesítette.

Mellőzzük most az illem szabályait, engedje meg a kedves olvasó, hogy Fenyves urnak bemutatását a levél tartalmának elárulása utárra hagyjam. Ez pedig ilyen formán hangzott:

„Kedves barátom Károly!

Már vagy ezer esztendeje, hogy nem láttalak, nem hallottalak. Ezer esztendeje, mert minden óra nekem a te távollétedben egy esztendőnek látszik. Mosolyogni fogsz, ugy-e ilyen gyermeki érzélességek felett? De hát különbek vagyunk-e mi — kedves barátom — mi öregek, a gyerekeknel? Csak éppen annyiban különbözünk, a mennyiben testünk kifejlődtebb; arczunk szakállal és bajusszal van borítva — de a mely, fájdalom, már nagyon is a telet képviseli. Semmiben másban nem különbözünk a gyerekekeltől, sőt mondhatom, sokszor magam is szeretnék egyet-egyet úgy az után a virgoncz gyermek-sereggel láptánni, hanem ilyenkor előtérbe nyomul valami — a csonkok mevesége és meg van a „paff!”

Barátom, mondom, mi olyan korba jutottunk, mely ellen zugalódní épen nincs szándékomban, de a melyben már nekünk sem testi, sem szellemi munka nem való.

Nekünk csak enni, inni, pipázni és aludni kell ma már: — a gazdaság gondjait aztán vegye át tőlünk az ifju generatio.

En már részemről teljesen e komás helyzetben vagyok, hanem te, kedves barátom? . . . Neked csak egy lángod van, a kire búszka lehetsz ugyan, de a ki támaszod még sem lehet, mert egy nére a gazdaságot bízni nem lehet.

Kurcz: kedves barátom, én Gizellád számára egy derék fiatal embert szemeltem ki, a kit fiadul bátran állvállhatasz, — hiszen ti ismeretek őt jól, hogy ne ismereték Andort, Körössy András barátunknak fiát, a ki most a ti városotokban ügyvédi irodát nyitott? Tehát őt szemeltem ki Gizellád számára, ő átveszi tőled irodádat, jobban monlvá, a saját irodáját átteszi a tiedbe, átveszi a gazdaság vezetésének gondjait és te, kedves barátom, úgy teszel, mint én: „eszél, iszol, pipázol és alszol!”

No, ugy-e, hogy jól kikomponáltam a dolgot? Ja, kedves barátom, azért voltunk fiskálisok! De hát száz szózik is egy a vége. Levelemler választ már nem várok, mert tudom, hogy te az én ajánlatomat elfogadod most csak még meg szogom, hogy Körössy Andorral anyja kíséretében nálatok holnapután meg fogok jelenni.

Ha lehet, még az nap kézfogót tartunk. Azért kedves barátom, készüljétek, hogy az ünnepély eljegyzést még holnapután megtarthatassuk.

Szóvel többit.

Ölel szerető barátod

Kunoss Sándor, ex fiskális.”

„He, he, he, he!” — kezdő most Fenyves urnam eddigi csüdes mosolygását mindinkább nagyobb gradusra emelni — „igy van ez jól, így van ez rendjén, pompás passino, Sanyi barátom. Mégis csak nagyzerző gyerek vagy te Sanyi! Valóságos fiskális ész! . . . Az irodát az ücsöm urnam nyakába sodorítani, a gazdaságot meg a fiam urnam gondjára bízni. Rá lehet bízni derék gyerek! . . . Mi meg majd csak eszünk, iszunk, pipázunk — duettben az én kedves Sanyi pajtásommal — rá meg egyet aludni — reggel 9 óráig! Hi, hi, hi, hi, hi, hi!”

„Megleaz minden, kedves Sanyi barátom! Ünnepeles eljegyzés, fény, pompa!... Olyan lakomát csapunk, hogy hét világra szól a szaga! Ilyen fiat kapni!... Igazad van Sanyi barátom, meg vagyok veléd elégedve, de meg is lesz minden a te kívánságod szerint úgy, a mint az egy Fenyves házban dukál.“  
 Ilyen párbeszédet folytatott Fenyves ur önmagával, miközben befelé vette lépéseit. A cselelétségnek körülményes utasítást adott a vendégek fogadására és az egész ünnepelességre vonatkozólag. Aztán Gizella lakosztálya felé vette útját, hogy neki az ürvendetés hírt tudat adja.

Nekem pedig engedje meg a kedves olvasó, hogy Fenyves urat addig közelebbről megismersem, míg ő Gizella szobájában időzik. Az atya és leánya közt folyó beszélgetés ránk nézve egy sem bir nagy érdekekkel, Gizella még nagyobb örömmel fogadja talán a hírt, mint atyja, e helyett azonban érdekebb lesz egyet s más Fenyves ur életéből megtudni.

Fenyves ur Cs... n igen nagy tekintélyt volt. Éveinek daczára is, melyek eseményünk idején már talán a 60-at is meghaladták, mondom, ilyen magas kor daczára is jó egészségnél és a mi fő vig kedélynek ürvend. Ha kérdezték tőle, hogy volt e már beteg, bizonyosan azt felelte rá, hogy: „még csak a foga se fájt!“

O nála ugyanis a foga-fájás betegség volt, azon alól a mi van mint, fejfájás, rheuma, fülzúgás, hidegletelés, torokfájás, stb., stb., az mind semmi.

Ha pedig azt a kérdést merészelt valaki hozzá intézni, hogy honnét vagy miért van mindég jó kedve? akkor bizonyosan ezt a választ kapta: „Mit? ... Hát miért busuljak? ... Busuljon a ló, elég nagy a feje!“

(Folytatása köv.)

### Ertéktözsdel hetijelentés.

(A „Magyar Merkur“ pénzügyi szaklap jelentése.)

Legutóbbi jelentésünkben kifejezést adtunk abbéli nézetünknek, hogy a Rotschild-hitelesítő csoport az osztrák és magyar kormányoktól átvett állami papírjárdék elhelyezése céljából nyilvános aláírást fog hirdetni. E fölvetés egyre több valószínűséget nyer és hír szerint már a jövő hónap első napjaiban megújítják az említett aláírást. A határidő eme megválasztása a hitelesítő csoport részéről szerencsésnek mondható, ha tekintetbe vesszük, hogy részint szelvényeknek érdekesebbé válása, részint kisorsolható kötvényeknek beváltása folytán oly sok millió forint jut ismét forgalomba, keresve a legelőnyösebb elhelyezést. Előrelátó tehát, hogy a tőkepiénzesek szívesen fogják fogadni az aláírási hirdetést és fel fogják használni az így kínálgató alkalmat nagy összegű tőkéiknek jövedelmező befektetésére.

A lefolyt hét forgalma bár szilárd irányzatú, de üzletellen volt. A spekuláció bizonyos tartózkodást tanúsított, hogy annál hatályosabban léphessen ismét a kuzdóterre a döntő pillanatban.

A mi a részleteket illeti a bankrészvények megállapodtak a mult heti árfolyamaikon és lényegesebb változást nem mutattak; a tőkebefektetési papírok közül a járadékok mérsékelten emelkedtek; a helyi értékek piacán jelentékenyebb forgalom alig volt tapasztalható; a vasuti részvények közül a közúti vaspálya részvényei nagyobb kínálat mellett ellanyhultak; a sorsjegypiac elég élénk volt; bazilika-olasz vöröskereszt sorsjegyek a közeledő húzás alkalmából nagy keresetnek ürvendtek; a valuta árfolyama hanyatlott.

Értékpapír és sorsjegybirtokosoknak szakban vágó felvilágosításokkal készséggel szolgál a „Magyar Merkur“ a kiadóhivatala Budapesten, hatvani utca 17. sz.

### Nyilttér.\*)

St... L... árak F... K...

Felszólított, hogy nálam levő tartozását annál is inkább 4 nap alatt egyenlítsé ki, mert ellenesetben nyilvánosan fogom meginteni. H.

Tiszta selyem szövet 80 kr. pr Mtr, valamint a 1. és 2. és 3. és 4. és 5. és 6. és 7. és 8. és 9. és 10. és 11. és 12. és 13. és 14. és 15. és 16. és 17. és 18. és 19. és 20. és 21. és 22. és 23. és 24. és 25. és 26. és 27. és 28. és 29. és 30. és 31. és 32. és 33. és 34. és 35. és 36. és 37. és 38. és 39. és 40. és 41. és 42. és 43. és 44. és 45. és 46. és 47. és 48. és 49. és 50. és 51. és 52. és 53. és 54. és 55. és 56. és 57. és 58. és 59. és 60. és 61. és 62. és 63. és 64. és 65. és 66. és 67. és 68. és 69. és 70. és 71. és 72. és 73. és 74. és 75. és 76. és 77. és 78. és 79. és 80. és 81. és 82. és 83. és 84. és 85. és 86. és 87. és 88. és 89. és 90. és 91. és 92. és 93. és 94. és 95. és 96. és 97. és 98. és 99. és 100. és 101. és 102. és 103. és 104. és 105. és 106. és 107. és 108. és 109. és 110. és 111. és 112. és 113. és 114. és 115. és 116. és 117. és 118. és 119. és 120. és 121. és 122. és 123. és 124. és 125. és 126. és 127. és 128. és 129. és 130. és 131. és 132. és 133. és 134. és 135. és 136. és 137. és 138. és 139. és 140. és 141. és 142. és 143. és 144. és 145. és 146. és 147. és 148. és 149. és 150. és 151. és 152. és 153. és 154. és 155. és 156. és 157. és 158. és 159. és 160. és 161. és 162. és 163. és 164. és 165. és 166. és 167. és 168. és 169. és 170. és 171. és 172. és 173. és 174. és 175. és 176. és 177. és 178. és 179. és 180. és 181. és 182. és 183. és 184. és 185. és 186. és 187. és 188. és 189. és 190. és 191. és 192. és 193. és 194. és 195. és 196. és 197. és 198. és 199. és 200. és 201. és 202. és 203. és 204. és 205. és 206. és 207. és 208. és 209. és 210. és 211. és 212. és 213. és 214. és 215. és 216. és 217. és 218. és 219. és 220. és 221. és 222. és 223. és 224. és 225. és 226. és 227. és 228. és 229. és 230. és 231. és 232. és 233. és 234. és 235. és 236. és 237. és 238. és 239. és 240. és 241. és 242. és 243. és 244. és 245. és 246. és 247. és 248. és 249. és 250. és 251. és 252. és 253. és 254. és 255. és 256. és 257. és 258. és 259. és 260. és 261. és 262. és 263. és 264. és 265. és 266. és 267. és 268. és 269. és 270. és 271. és 272. és 273. és 274. és 275. és 276. és 277. és 278. és 279. és 280. és 281. és 282. és 283. és 284. és 285. és 286. és 287. és 288. és 289. és 290. és 291. és 292. és 293. és 294. és 295. és 296. és 297. és 298. és 299. és 300. és 301. és 302. és 303. és 304. és 305. és 306. és 307. és 308. és 309. és 310. és 311. és 312. és 313. és 314. és 315. és 316. és 317. és 318. és 319. és 320. és 321. és 322. és 323. és 324. és 325. és 326. és 327. és 328. és 329. és 330. és 331. és 332. és 333. és 334. és 335. és 336. és 337. és 338. és 339. és 340. és 341. és 342. és 343. és 344. és 345. és 346. és 347. és 348. és 349. és 350. és 351. és 352. és 353. és 354. és 355. és 356. és 357. és 358. és 359. és 360. és 361. és 362. és 363. és 364. és 365. és 366. és 367. és 368. és 369. és 370. és 371. és 372. és 373. és 374. és 375. és 376. és 377. és 378. és 379. és 380. és 381. és 382. és 383. és 384. és 385. és 386. és 387. és 388. és 389. és 390. és 391. és 392. és 393. és 394. és 395. és 396. és 397. és 398. és 399. és 400. és 401. és 402. és 403. és 404. és 405. és 406. és 407. és 408. és 409. és 410. és 411. és 412. és 413. és 414. és 415. és 416. és 417. és 418. és 419. és 420. és 421. és 422. és 423. és 424. és 425. és 426. és 427. és 428. és 429. és 430. és 431. és 432. és 433. és 434. és 435. és 436. és 437. és 438. és 439. és 440. és 441. és 442. és 443. és 444. és 445. és 446. és 447. és 448. és 449. és 450. és 451. és 452. és 453. és 454. és 455. és 456. és 457. és 458. és 459. és 460. és 461. és 462. és 463. és 464. és 465. és 466. és 467. és 468. és 469. és 470. és 471. és 472. és 473. és 474. és 475. és 476. és 477. és 478. és 479. és 480. és 481. és 482. és 483. és 484. és 485. és 486. és 487. és 488. és 489. és 490. és 491. és 492. és 493. és 494. és 495. és 496. és 497. és 498. és 499. és 500. és 501. és 502. és 503. és 504. és 505. és 506. és 507. és 508. és 509. és 510. és 511. és 512. és 513. és 514. és 515. és 516. és 517. és 518. és 519. és 520. és 521. és 522. és 523. és 524. és 525. és 526. és 527. és 528. és 529. és 530. és 531. és 532. és 533. és 534. és 535. és 536. és 537. és 538. és 539. és 540. és 541. és 542. és 543. és 544. és 545. és 546. és 547. és 548. és 549. és 550. és 551. és 552. és 553. és 554. és 555. és 556. és 557. és 558. és 559. és 560. és 561. és 562. és 563. és 564. és 565. és 566. és 567. és 568. és 569. és 570. és 571. és 572. és 573. és 574. és 575. és 576. és 577. és 578. és 579. és 580. és 581. és 582. és 583. és 584. és 585. és 586. és 587. és 588. és 589. és 590. és 591. és 592. és 593. és 594. és 595. és 596. és 597. és 598. és 599. és 600. és 601. és 602. és 603. és 604. és 605. és 606. és 607. és 608. és 609. és 610. és 611. és 612. és 613. és 614. és 615. és 616. és 617. és 618. és 619. és 620. és 621. és 622. és 623. és 624. és 625. és 626. és 627. és 628. és 629. és 630. és 631. és 632. és 633. és 634. és 635. és 636. és 637. és 638. és 639. és 640. és 641. és 642. és 643. és 644. és 645. és 646. és 647. és 648. és 649. és 650. és 651. és 652. és 653. és 654. és 655. és 656. és 657. és 658. és 659. és 660. és 661. és 662. és 663. és 664. és 665. és 666. és 667. és 668. és 669. és 670. és 671. és 672. és 673. és 674. és 675. és 676. és 677. és 678. és 679. és 680. és 681. és 682. és 683. és 684. és 685. és 686. és 687. és 688. és 689. és 690. és 691. és 692. és 693. és 694. és 695. és 696. és 697. és 698. és 699. és 700. és 701. és 702. és 703. és 704. és 705. és 706. és 707. és 708. és 709. és 710. és 711. és 712. és 713. és 714. és 715. és 716. és 717. és 718. és 719. és 720. és 721. és 722. és 723. és 724. és 725. és 726. és 727. és 728. és 729. és 730. és 731. és 732. és 733. és 734. és 735. és 736. és 737. és 738. és 739. és 740. és 741. és 742. és 743. és 744. és 745. és 746. és 747. és 748. és 749. és 750. és 751. és 752. és 753. és 754. és 755. és 756. és 757. és 758. és 759. és 760. és 761. és 762. és 763. és 764. és 765. és 766. és 767. és 768. és 769. és 770. és 771. és 772. és 773. és 774. és 775. és 776. és 777. és 778. és 779. és 780. és 781. és 782. és 783. és 784. és 785. és 786. és 787. és 788. és 789. és 790. és 791. és 792. és 793. és 794. és 795. és 796. és 797. és 798. és 799. és 800. és 801. és 802. és 803. és 804. és 805. és 806. és 807. és 808. és 809. és 810. és 811. és 812. és 813. és 814. és 815. és 816. és 817. és 818. és 819. és 820. és 821. és 822. és 823. és 824. és 825. és 826. és 827. és 828. és 829. és 830. és 831. és 832. és 833. és 834. és 835. és 836. és 837. és 838. és 839. és 840. és 841. és 842. és 843. és 844. és 845. és 846. és 847. és 848. és 849. és 850. és 851. és 852. és 853. és 854. és 855. és 856. és 857. és 858. és 859. és 860. és 861. és 862. és 863. és 864. és 865. és 866. és 867. és 868. és 869. és 870. és 871. és 872. és 873. és 874. és 875. és 876. és 877. és 878. és 879. és 880. és 881. és 882. és 883. és 884. és 885. és 886. és 887. és 888. és 889. és 890. és 891. és 892. és 893. és 894. és 895. és 896. és 897. és 898. és 899. és 900. és 901. és 902. és 903. és 904. és 905. és 906. és 907. és 908. és 909. és 910. és 911. és 912. és 913. és 914. és 915. és 916. és 917. és 918. és 919. és 920. és 921. és 922. és 923. és 924. és 925. és 926. és 927. és 928. és 929. és 930. és 931. és 932. és 933. és 934. és 935. és 936. és 937. és 938. és 939. és 940. és 941. és 942. és 943. és 944. és 945. és 946. és 947. és 948. és 949. és 950. és 951. és 952. és 953. és 954. és 955. és 956. és 957. és 958. és 959. és 960. és 961. és 962. és 963. és 964. és 965. és 966. és 967. és 968. és 969. és 970. és 971. és 972. és 973. és 974. és 975. és 976. és 977. és 978. és 979. és 980. és 981. és 982. és 983. és 984. és 985. és 986. és 987. és 988. és 989. és 990. és 991. és 992. és 993. és 994. és 995. és 996. és 997. és 998. és 999. és 1000. és 1001. és 1002. és 1003. és 1004. és 1005. és 1006. és 1007. és 1008. és 1009. és 1010. és 1011. és 1012. és 1013. és 1014. és 1015. és 1016. és 1017. és 1018. és 1019. és 1020. és 1021. és 1022. és 1023. és 1024. és 1025. és 1026. és 1027. és 1028. és 1029. és 1030. és 1031. és 1032. és 1033. és 1034. és 1035. és 1036. és 1037. és 1038. és 1039. és 1040. és 1041. és 1042. és 1043. és 1044. és 1045. és 1046. és 1047. és 1048. és 1049. és 1050. és 1051. és 1052. és 1053. és 1054. és 1055. és 1056. és 1057. és 1058. és 1059. és 1060. és 1061. és 1062. és 1063. és 1064. és 1065. és 1066. és 1067. és 1068. és 1069. és 1070. és 1071. és 1072. és 1073. és 1074. és 1075. és 1076. és 1077. és 1078. és 1079. és 1080. és 1081. és 1082. és 1083. és 1084. és 1085. és 1086. és 1087. és 1088. és 1089. és 1090. és 1091. és 1092. és 1093. és 1094. és 1095. és 1096. és 1097. és 1098. és 1099. és 1100. és 1101. és 1102. és 1103. és 1104. és 1105. és 1106. és 1107. és 1108. és 1109. és 1110. és 1111. és 1112. és 1113. és 1114. és 1115. és 1116. és 1117. és 1118. és 1119. és 1120. és 1121. és 1122. és 1123. és 1124. és 1125. és 1126. és 1127. és 1128. és 1129. és 1130. és 1131. és 1132. és 1133. és 1134. és 1135. és 1136. és 1137. és 1138. és 1139. és 1140. és 1141. és 1142. és 1143. és 1144. és 1145. és 1146. és 1147. és 1148. és 1149. és 1150. és 1151. és 1152. és 1153. és 1154. és 1155. és 1156. és 1157. és 1158. és 1159. és 1160. és 1161. és 1162. és 1163. és 1164. és 1165. és 1166. és 1167. és 1168. és 1169. és 1170. és 1171. és 1172. és 1173. és 1174. és 1175. és 1176. és 1177. és 1178. és 1179. és 1180. és 1181. és 1182. és 1183. és 1184. és 1185. és 1186. és 1187. és 1188. és 1189. és 1190. és 1191. és 1192. és 1193. és 1194. és 1195. és 1196. és 1197. és 1198. és 1199. és 1200. és 1201. és 1202. és 1203. és 1204. és 1205. és 1206. és 1207. és 1208. és 1209. és 1210. és 1211. és 1212. és 1213. és 1214. és 1215. és 1216. és 1217. és 1218. és 1219. és 1220. és 1221. és 1222. és 1223. és 1224. és 1225. és 1226. és 1227. és 1228. és 1229. és 1230. és 1231. és 1232. és 1233. és 1234. és 1235. és 1236. és 1237. és 1238. és 1239. és 1240. és 1241. és 1242. és 1243. és 1244. és 1245. és 1246. és 1247. és 1248. és 1249. és 1250. és 1251. és 1252. és 1253. és 1254. és 1255. és 1256. és 1257. és 1258. és 1259. és 1260. és 1261. és 1262. és 1263. és 1264. és 1265. és 1266. és 1267. és 1268. és 1269. és 1270. és 1271. és 1272. és 1273. és 1274. és 1275. és 1276. és 1277. és 1278. és 1279. és 1280. és 1281. és 1282. és 1283. és 1284. és 1285. és 1286. és 1287. és 1288. és 1289. és 1290. és 1291. és 1292. és 1293. és 1294. és 1295. és 1296. és 1297. és 1298. és 1299. és 1300. és 1301. és 1302. és 1303. és 1304. és 1305. és 1306. és 1307. és 1308. és 1309. és 1310. és 1311. és 1312. és 1313. és 1314. és 1315. és 1316. és 1317. és 1318. és 1319. és 1320. és 1321. és 1322. és 1323. és 1324. és 1325. és 1326. és 1327. és 1328. és 1329. és 1330. és 1331. és 1332. és 1333. és 1334. és 1335. és 1336. és 1337. és 1338. és 1339. és 1340. és 1341. és 1342. és 1343. és 1344. és 1345. és 1346. és 1347. és 1348. és 1349. és 1350. és 1351. és 1352. és 1353. és 1354. és 1355. és 1356. és 1357. és 1358. és 1359. és 1360. és 1361. és 1362. és 1363. és 1364. és 1365. és 1366. és 1367. és 1368. és 1369. és 1370. és 1371. és 1372. és 1373. és 1374. és 1375. és 1376. és 1377. és 1378. és 1379. és 1380. és 1381. és 1382. és 1383. és 1384. és 1385. és 1386. és 1387. és 1388. és 1389. és 1390. és 1391. és 1392. és 1393. és 1394. és 1395. és 1396. és 1397. és 1398. és 1399. és 1400. és 1401. és 1402. és 1403. és 1404. és 1405. és 1406. és 1407. és 1408. és 1409. és 1410. és 1411. és 1412. és 1413. és 1414. és 1415. és 1416. és 1417. és 1418. és 1419. és 1420. és 1421. és 1422. és 1423. és 1424. és 1425. és 1426. és 1427. és 1428. és 1429. és 1430. és 1431. és 1432. és 1433. és 1434. és 1435. és 1436. és 1437. és 1438. és 1439. és 1440. és 1441. és 1442. és 1443. és 1444. és 1445. és 1446. és 1447. és 1448. és 1449. és 1450. és 1451. és 1452. és 1453. és 1454. és 1455. és 1456. és 1457. és 1458. és 1459. és 1460. és 1461. és 1462. és 1463. és 1464. és 1465. és 1466. és 1467. és 1468. és 1469. és 1470. és 1471. és 1472. és 1473. és 1474. és 1475. és 1476. és 1477. és 1478. és 1479. és 1480. és 1481. és 1482. és 1483. és 1484. és 1485. és 1486. és 1487. és 1488. és 1489. és 1490. és 1491. és 1492. és 1493. és 1494. és 1495. és 1496. és 1497. és 1498. és 1499. és 1500. és 1501. és 1502. és 1503. és 1504. és 1505. és 1506. és 1507. és 1508. és 1509. és 1510. és 1511. és 1512. és 1513. és 1514. és 1515. és 1516. és 1517. és 1518. és 1519. és 1520. és 1521. és 1522. és 1523. és 1524. és 1525. és 1526. és 1527. és 1528. és 1529. és 1530. és 1531. és 1532. és 1533. és 1534. és 1535. és 1536. és 1537. és 1538. és 1539. és 1540. és 1541. és 1542. és 1543. és 1544. és 1545. és 1546. és 1547. és 1548. és 1549. és 1550. és 1551. és 1552. és 1553. és 1554. és 1555. és 1556. és 1557. és 1558. és 1559. és 1560. és 1561. és 1562. és 1563. és 1564. és 1565. és 1566. és 1567. és 1568. és 1569. és 1570. és 1571. és 1572. és 1573. és 1574. és 1575. és 1576. és 1577. és 1578. és 1579. és 1580. és 1581. és 1582. és 1583. és 1584. és 1585. és 1586. és 1587. és 1588. és 1589. és 1590. és 1591. és 1592. és 1593. és 1594. és 1595. és 1596. és 1597. és 1598. és 1599. és 1600. és 1601. és 1602. és 1603. és 1604. és 1605. és 1606. és 1607. és 1608. és 1609. és 1610. és 1611. és 1612. és 1613. és 1614. és 1615. és 1616. és 1617. és 1618. és 1619. és 1620. és 1621. és 1622. és 1623. és 1624. és 1625. és 1626. és 1627. és 1628. és 1629. és 1630. és 1631. és 1632. és 1633. és 1634. és 1635. és 1636. és 1637. és 1638. és 1639. és 1640. és 1641. és 1642. és 1643. és 1644. és 1645. és 1646. és 1647. és 1648. és 1649. és 1650. és 1651. és 1652. és 1653. és 1654. és 1655. és 1656. és 1657. és 1658. és 1659. és 1660. és 1661. és 1662. és 1663. és 1664. és 1665. és 1666. és 1667. és 1668. és 1669. és 1670. és 1671. és 1672. és 1673. és 1674. és 1